

ელკენოჲი

ტრაგედია

ფრაგმენტი

მოქმედი პირნი

ანტონაძე.

წიკუხი.

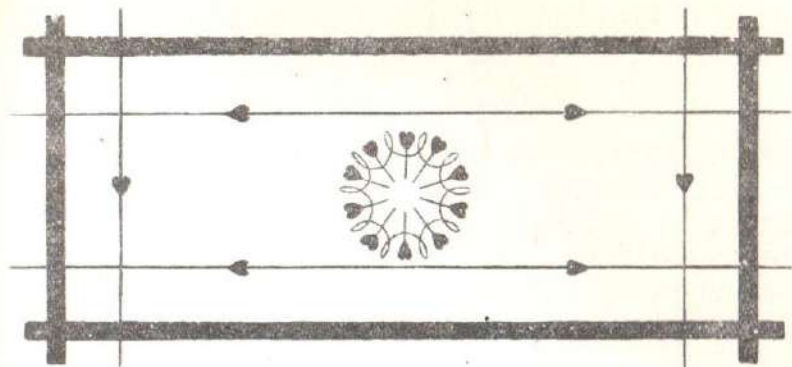
ეფენოვი.

ევალიძე.

მელიქიძე.

მამუკაძე.

მელიქიძე.

პირველი მოქმედება

პირველი გამოსვლა

ევა დნე. ქალიშვილები.

ევა დნე

ნულარ აყოვნებთ ასე დიდხანს, უმატეთ ნაბიჯს!

ჩემო ძვირფასო გოგონებო,

შემოდით ჩქარა!

თმას და ტანსაცმელს მეტად ბევრ დროს ნუ მოანდომებთ!

როდესაც საქმეს მოვათავებო, მაგის დროც მოვა.

დილით კი ჯერ სხვა სამუშაოს მოეკიდოთ ხელი.

ქალიშვილი

აქა ვართ უკვე, დანარჩენნიც ახლავე მოვლენ.

აღრე ავდჭკით ამ ზეიმის მოსამზადებლად;

ოღონდ გვიბრძანე, სამსახურად მზადა ვართ ყველა.

ევა დნე

მამ მომეხმარეთ, გოგონებო, გაისარჯენით!

თუმცა დღევანდელ დღეს მოგიხმობთ ყველას

თან სიხარულით, თან კი არცთუ უხალისოდა.

რადგან ამ ზეიმს ჩვენი სათნო ქალბატონისთვის
მოაქვს წუხილი მარტოოდენ, ნალველი ჩუმი.

ქ ა ლ ი შ ვ ი ლ ი

ღიას, ჩვენთვისაც, რადგანაც დღეს გვემშვიდობება
ღირსეული ყრმა, ვისაც ასე დიდი ხანია
შევეჩვიეთ და დავუმეგობრდით.

ვით იტანს ამას დედოფალი? თუ გადაწყვიტა,
თავის გაზრდილი დაუბრუნოს საკუთარ მამას?

ე ვ ა დ ნ ე

უკვე მაშინებს, რას მოგვიტანს დღე ხვალინდელი.
ძველი ნალველი მის სულში არ გამქრალა ჯერაც.
ვერ განიქარვა დღევანდლამდე ორმაგი დარდი
ქმრისა და შვილის დაკარგვის გამო.
და ახლა, როცა შორდება ყრმას, ერთადერთ ნუგეშს,
რა ეშელება, დარდს როგორღა გაუძღვებს ნეტავ?
ვით საშინელი მოჩვენება ჯოჯოხეთისა,
მარტოდ დარჩენილს მწუხარების აჩრდილი ცივი,
სასტიკი ხელით შეეხება, შეიპყრობს შიში.
და მერე, თავის ძვირფას გაზრდილს ვის აძლევს იგი!

ქ ა ლ ი შ ვ ი ლ ი

ეგ მეც ვიფიქრე.
როდი უკვარდა მეუღლის ძმა დედოფალს ჩვენსას;
თავის უხეში საქციელით შიშს ჰგვრიდა ხოლმე.
ვერ დავიჯერეთ, დედოფალმა იმ კაცის შვილი
ვით გაიხადა საგნად ნაზი სიყვარულისა.

ე ვ ა დ ნ ე

ღვიძლი შვილი რომ ყოფილიყო ის დედოფლისა,
დღევანდელი დღე მისთვის, მართლაც, შეიქნებოდა
მაღალი ჯილდო მშობლიური მზრუნველობისა.
მშვენიერი ყრმა აღტაცებულ ხალხის წინაშე
დიდი ზეიმით გადაადგამს დღეს პირველ ნაბიჯს
ყმაწვილობიდან მოყვავილე სიჭაბუკეში.
მაგრამ დედოფალს ეს ნამდვილად არც უხარია.
მთელი სამეფო მას უმადლის ამ მზრუნველობას,

მის გულში კი კვლავ მწუხარება იზრდება უფრო,
რადგანაც მიიმე შრომისათვის ეს სიხარული,
ასე უზომო, არ იქნება იმ ჯილდოს ნსგავსი,
რასაც ბუნება ადამიანს უბოძებს ხოლმე.

ქ ა ლ ი შ ვ ი ლ ი

ეკ, რა მშვენიერად, დიდებულად ცხოვრობდა იგი,
ვიდრე მის ოჯახს უღიმოდა ბედნიერება,
სანამ შვილსაც არ დაჰკარგავდა მეუღლის შემდეგ
და ქვრივი ქალის მწარე დღეში ჩავარდებოდა.

ე ვ ა დ ნ ე

ქმარა, შეწყვიტე მოგონება იმ ძვირფას დროზე,
ვერ დავიბრუნებთ მას ამგვარი ჩივილით, მოთქმით.
ასე ძვირფასი შვილობილი ხომ შერჩა მაინც,
იგი ამითაც საკმარისად მდიდარი არის!

ქ ა ლ ი შ ვ ი ლ ი

ვინც სხვის ბავშვსა ზრდის, ნუთუ მდიდარს უწოდებ იმას?

ე ვ ა დ ნ ე

სასიხარულო არის კიდევ, თუ გაუმართლა.
ღიას, დედოფალს ღვიძლი შვილის მაგიერობა
ლიკუსის ვაჟმა გაუწია. აქ სიწყნარეში
სწრაფად, მშვენიერად იზრდებოდა იგი მის თვალწინ
და მას ეკუთვნის იგი ახლა მთელი არსებით.
შვილობილს აძლევს დედოფალი სამეფოს ნაწილს,
მის საკუთარ შვილს მამისაგან რომ გადმოეცა
მემკვიდრეობით.
იმასვე აძლევს იმ უამრავ მამულს, ქონებას,
რომელიც თავის მშობლებსგან აქვს მიღებული.
სურს, ყოველგვარი სიკეთით რომ დალოცოს იგი,
თვით კი მშვიდ ნუგეშს ეძებს მხოლოდ სიკეთის ქმნაში.
„ხალხს ურჩევნია, როცა მასზე ერთი მბრძანებლობს“, —
გვსმენია მისგან ეს ნათქვამი, ბევრი სხვაც კიდევ;
ამითი იგი იმსუბუქებს უბედურებას,
თავს რომ დაატყდა.

ქალიშვილი

დღეს მხიარული მომეჩვენა, თვალები თითქოს გაბრწყინებოდა.

ევადნე

მეც შეენიშნე. დაე ღმერთებმა შეუნარჩუნონ, განუმტკიცონ გულის მხნეობა, რადგან ბედნიერს ჩვენც ადვილად ვემსახურებით.

ქალიშვილი

ბედნიერება კეთილშობილს სასტიკს ვერ გახდის.

ევადნე

ვით შეგვიძლია ქალბატონზე ვიმსჯელოთ ასე?

ქალიშვილი

ის მხიარული იყო, ბიჭი კი უფრო მეტად. დილის მზის შუქი გადაჰკვროდა დედოფლის სახეს. ამიფრთხილა სახარულმა გული უეცრად და გამიშუქა ბნელი ღამე გარდასულ დღეთა.

ევადნე

ენაქართალა ქალებივით ბევრს ნულარ ვლაცობთ, როცა ჯერ კიდევ დაგვრჩენია ამდენი საქმე! ამ სიხარულმა ჩვენს სამსახურს არ უნდა ავნოს, დღევანდელი დღე გუშინდელზე მეტს ითხოვს ჩვენგან. დე სიხარულმა თქვენს შრომამი იჩინოს თავი, ისწრაფოს ყველამ—გააკეთოს თავისი საქმე.

ქალიშვილი

გვიბრძანე ოღონდ, აღვასრულებთ დაუყოვნებლად.

ევადნე

დედოფალი რომ მეტისმეტად გულგახსნილია, მე უკვე ვხედავ. სურს ძვირფასი განაქულობა, მთამოძაყალთა სამემკვიდროდ გადანახული, უჩვენოს ყველას, რომ დღევანდელ დღის საკადრისად ბრწყინავდეს სახლი და წესრიგი და სისუფთავე სუფევდეს ყველგან, ვით ამ ზემის ღირსეული თანამგზავრები.

რის გაკეთებაც მომანდეს მე, ახლავე გეტყვით; დაუყოვნებლივ შეუდექით დარბაზის. მორთვას: ძირს დაათინეთ ხალიჩები ფერად-ფერადი, სავარძლებსა და მაგიდებს კი უძვირფასესი, კოხტად ნაქარგი ქსოვილები გადააფინეთ. გთხოვთ, შეუხამოთ ძვირფას ნივთებს არაძვირფასნი, შეტად ფაქიზი გემოვნებით და მოაპზადოთ სუყველაფერი საზეიმო მიღებისათვის. სუურაზე კოხტად განალაგეთ ქურქლეულობა, რომ სტუმრებს უცხო ბრწყინვალეებით მოსტაცოს მხერა. გთხოვთ, საკმარისი გაამზადოთ სასმელ-საჭმელი. ასე ინება დედოფალმა, მეც ასე ვზრუნავ. ნელსურნელოვან სანელებლით გთხოვთ შეაზავოთ სუყველაფერი, რაც კი სტუმრებს დღეს მიერთმევა. მამაკაცებს კი, როგორც ვხედავ, უბრძანეს უკვე, რომ ტაიშებიც, ეჭლებიცა და იარაღიც იყოს ბრწყინვალე, ამ ზემის შესაფერისი.

ქალიშვილი

წავალთ.

ევადნე

კეთილი. მეც ახლავე მოგვებით უკან. მაგრამ ჯერ ჩემს პრინცს უნდა შევხედე, აქეთუენ მოდის. იგი დღეს ცისკრას ვარსკვლავით ამოდის ჩვენთვის, გაბრწყინებული ნეტარების ახალი შუქით. ნება მიბოძეთ, რომ დავლოცო იმედი ჩვენი!

მეორე გამოცვლა

ელპენორი. ევადნე

ელპენორი

აქა ხარ უკვე, ჩემო კარგო. ერთგულო ჩემო, შენ, მონაწილეც ყველა ჩემი სიხარულისა? ხედავ, ამ დილით რარიგ ძლიერ ვარ ბედნიერი? ვისაც ასეთი სიხარულით ვუწოდებ დედას, იგი მე ახლა სიყვარულით რას არ მთავაზობს: 29. ი. ვ. გოთე

მაჩუქა მშვილდი და კაბარჭი ისრებით საესე,
ის მამამისმა ბარბაროსებს წაართვა თურმე.
ბავშვობიდანვე შეეხაროდი მე ამ მშვილდი-ისარს,
მეჩივნა სვეტზე დაკიდებულ ყველა იარაღს,
თუმც ვერ ვბედავდი მომეთხოვა, ეჩუქათ ჩემთვის.
ჩაპოვილებდი და ლამბს ხელით ვსინჯავდი ხოლმე;
დიდხანს ვუცქერდი, ვით ნამდვილი შეყვარებული,
ირგვლივ ვუვლიდი, ვაყოვნებდი, რომ მშვილდი ისევ
თავის ადგილას ჩამომეკიდა.
დღეს ანისრულდა ეს სურვილი, დიდი ხნის ნატვრა.
ეს მშვილდი ახლა ჩემი არის და თან წავიღებ,
როდესაც წავალ ქალაქისკენ მამასთან ერთად.

ევა დ ნ ე

ღირსეულია საჩუქარი და ბევრის მოქმელი.

ელ პ ე ნ ო რ ი

მაინც რას ამბობს?

ევა დ ნ ე

დიდი არის ეგ მშვილდი, მძიმე
მოსაწევია, მეექვსეა, ხმარება შესძლო.

ელ პ ე ნ ო რ ი

გავიზრდები და მაშინ შევძლებ.

ევა დ ნ ე

შენი ძვირფასი დედობილიც მაგასვე თქვობს.
იგი მას განდობს, რომ ნამდვილი ვაჟკაცის ძალით
ოდესმე შესძლო მოზიდვა ამ მაგარი ლამბის.
და იმედი აქვს,
გასროლილ ისარს არ ააცდენ ღირსეულ მიზანს.

ელ პ ე ნ ო რ ი

გამიშვით ოღონდ, თავისუფლად გავინავარდო!
დღემდე მე მხოლოდ ნიაპორებზე
და ჩიტუნებზე ვნადირობდი, დაბლა რომ ჰფრენენ.

450

მაგრამ ოდესმე, როცა შევძლებ მშვილდის ხმარებას,
დიდო ღმერთებო, შემეწიეთ, ეს ნანატრი დრო
მალე დამდგეს,
და მაშინ ნახეთ,
ძლიერ არწივს რომ ჩამოვაგდებ ლაქვარლებიდან.

ევა დ ნ ე

როს მოსცილდები ამ მთებს და ტყეებს,
სადაც ცხოვრობდი ამდენი ხანი,
არ გაიხსენებ ბავშვობას შენსას,
არ მოგვიგონებ?

ელ პ ე ნ ო რ ი

არ წამომყვები? ნუთუ ეგრე უღმობელი ხარ?
ამიერიდან ნუთუ აღარ იზრუნებ ჩემზე?

ევა დ ნ ე

ვერ წამოგყვები, ჩემო მალხაზო,
შორს აღარ არის ის დრო, როდესაც
შენ დაგჭირდება სხვაგვარი ზრუნვა.
ქალები მხოლოდ ბავშვებსა ზრდიან,
ბიჭს კი აღმზრდელად სჭირდება კაცი.

ელ პ ე ნ ო რ ი

ეს მითხარ, მამა როდის მოვა ჩემს წასაყვანად?

ევა დ ნ ე

მზე სანამ მალა, შუა ცაზე არ შემოდგება,
არ მოვა იგი.
შენ კი ადრიან, სისხამ დილით გამოგეღვიძა.

ელ პ ე ნ ო რ ი

წუნელ სულაც არ მძინებია. ვთვლემდი მე მხოლოდ
და თვალწინ შედგა ყველაფერი, რაც დღეს მელოდა.

ევა დ ნ ე

სულ წინ ისწრაფვის შენი სული. მოუთმენელი,
ასე ელიან ნახვას შენსას ქვეშევრდომებიც.

ელპენორი

ვიცი, რომ მამამ საჩუქრები გამომიგზავნა,
რაც მის მოსვლამდე, ამ დილითვე უნდა გადმომცენ
მისმა ელჩებმა. ხომ არ იცი, ოა მომიტანეს?

ევადნე

აღბათ მდიდრული სამოსელი, როგორც მხოლოდ
ერთს უნდა ეცვას, მარტოოდენ ძეს ხელწიფისას,
ვისზედაც ხარბად შეჩერდება მრავალი თვალი,
რომ ხალხის მზერა გარეგნობამ მიიპყროს მხოლოდ,
სულ ერთი არის, ის კაცის სულს ვერ აღწევს მაინც.

ელპენორი

სულ სხვა საჩუქრებს ველოდებოდი.

ევადნე

გიძღვნიან მდიდრულ, უძვირფასეს სამკაულებსაც;
შენთვის არაფერს მამამენი არ დაინანებს.

ელპენორი

არ ვიტყვი უარს, თუ მომცემენ. ხელს არ ვკრავ ზიზლით,
მაგრამ მპირდები მას, რაც გოგოს შეპყერის მხოლოდ.
ცხენი მომგვარონ, ფიცხი ცხენი. ქარივით სწრაფი.
არა მყოლია ცხენი დღემდე, აწ უნდა მყავდეს.
სხვისი ცხენები მე რას მარგებს. მე ჩემი მინდა.
დღემდე ხან ერთით ვსეირნობდი, ხან მეორეთი
და არც ერთი არ მეკუთვნოდა, არ იყო ჩემი.
გვერდით მსახური მოჰყვებოდა შეშინებული.
მე მსურდა ცხენის გაქენება, ის კი ცდილობდა
სახლში უვნებლად რომ მოვეყვანე.
ნადირობა კი, რა თქმა უნდა, უფრო მერჩივნა.
დედოფლის გვერდით მივდიოდი ამხედრებულნი,
მაგრამ მე კარგად ვამჩნევდი ხოლმე,
იგი მარტო რომ დარჩენილიყო,
ცხენს უფრო სწრაფად გააქენებდა,
და მეც, ცხადია, თუკი მარტო აღმოვჩნდებოდი.

არა, მე მინდა, რომ ეს ცხენი საკუთრად დამრჩეს,
რომ გავაქენო. გრიგალივით თვალს მიეფაროს.
დე იყო იგი შლეგი გიჟი, გაუწურთნავი,
მისი გახედნვა მომანიჭებს დიდ სიხარულსა.

ევადნე

დიდ სიხარულს კი მოგანიჭებს. მაგრამ მე ვეჭვობ,
შენთვის უვნებლად ჩაიაროს ამ სიხარულმა.

ელპენორი

მაგრამ სიხარულს ვაქეცი ხომ საფრთხეში ეძებს
და მეც ვაქეცი გავხდები მალე.
რალა თქმა უნდა, ბასრ მახვილსაც ჩამომიტანდნენ,
უფრო დიდს მასზე, სანადიროდ რომ დამაქვს ხოლმე,
საომარ მახვილს,
ლერწამივით რომ შევიძლია მოლუნო ორად
და ერთი დაკვრით გადასხიბო. მაგარი როტი.
ლიახ, რკინასაც რომ შემოჰკრა, გააჭრევინო.
მახვილი ფხა კი სრულებითაც არ შეეხაროს.
ოქროს ურჩხულის თავი უნდა უმკობდეს ვადას,
ეკიდოს ძეწკვი უძვირფასესი.
თითქოს მღვრიეში წვიჭრა გმირი,
დასძლია ურჩხულს, შებოჭა უცებ
და გაიხადა თავის მორჩილი.
მეზობელ ტყეში შევიჭრები ჩემი მახვილით
და ჩეხა-ჩეხით ძირს დავაგებ ბუმბერაზ ხეებს.

ევადნე

მაგ სიმამაცით მტერს დაამარცხებ,
მაგრამ მეგობარს მოეპყარი მეკობრულადა.
დე შენს გულშიაც გადისროლოს ცეცხლის გრაციაჰ
სიკეთის ერთი ნაპერწკალი იმ მგზნებარ აღის,
თვით რომ უპყრია მარად წმინდა, უკვდავი ხელით
საკურთხეველზე და უფლის ფერხთ უახლოვდება.

ელპენორი

არ ვუღალატებ ჩემს მეგობარსა,
რასაც ღმერთები მიბოძებენ, გავუზიარებ.

და თუ შექნება ყოველგვარი სიკეთე ქვეყნად,
დანარჩენებსაც ვუნაწილებ სიამოვნებით.

ევაღნე

ახლა კი კეთილ გამგზავრებას გისურვებ, შვილო.
რა სწრაფად განვლეს ამ დღეებმა. სიცოცხლის წლები
ცეცხლს ჰგავს, რომელიც პირველად ძლივს ედება კოცონს,
და თუ მოედო, გადაბუგავს ყველაფერს უცებ.
სიკაბუჯესთან შედარებით მოხუცებასაც
დრო სწრაფადა ნთქავს, მოხუცთათვის ის სწრაფად მიჰქრის.

ელპენორი

მაშ მე დიდების მოსახვეჭად უნდა ვისწრაფო.

ევაღნე

დაე ღმერთებმა მოგცენ, შვილო, იმისი ნიჭი,
რომ მოჩვენებით დიდებისგან მსწრაფელ განასხვაო
დიდება წმინდა და ქემმარტი.

ელპენორი

რას მეუბნები მაგ სიტყვებით, ვერ მივხვდი კარგად-

ევაღნე

არა, სიტყვებით, თუნდაც ბევრი გელაპარაკო,
არ აიხსნება ამგვარი ლოცვა,
რადგან ეს უფრო სურვილი გახლავს,
ვიდრე სწავლება და დარიგება.
მინდა ეს ლოცვა თან წაგაყოლო,
რომ ცხოვრებაში მფარველი გექნეს.
შენ თამაშობით გაირბინე ბილიკი ვიწრო
და სიკაბუჯის ფართო გზაზე გაქვედი უკვე.
მიჰყევი იმ კაცს, ვინც ბრძენი და გამოცდილია!
არ ექნებოდა შენთვის აზრი, წინასწარ რეთქვა,
უცხო ქვეყნებში თუ რა გელის; თვითონვე ნახავ.
ყველას სჯობია: მოუსმინე ბრძნულ, კეთილ რჩევას
და მოხუცებულ აღამიანს პატივი ეცი!

ელპენორი

სიამოვნებით აღვასრულებ მაგ დარიგებას.

ევაღნე

ვევდრე ღმერთებს, ღირსეული და გონიერი
თანამგზავრები გაბოვნიონ ამ ცხოვრებაში.
ბედნიერებას სისულელით ნუ შეურაცხყოფ,
ახალგაზრდობის ცოდვებს ხშირად გვიტევენს იგი,
შემდეგ კი ჩვენგან მეტს მოითხოვს უფრო და უფრო.

ელპენორი

ღიახ, გენდობი, დედაჩემიც გენდობა დიდად,
იგი ხომ ძალზე ჭკვიანი არის,
მაგრამ ყოველთვის შენ გკითხავდა საჭირო რჩევას,
თუმცა შენ მუდამ როდი სცემდი კითხვაზე პასუხს.

ევაღნე

ვინც სასახლეში დიდხანს ცხოვრობს, ბევრ რამეს სწავლობს,
უფრო კი დუმილს.

ელპენორი

რა სიხარულით დავრბობდი შენთან, სანამდე
არ გავხდებოდი საკმაოდ ბრძენი.

ევაღნე

თუ მაგას ფიქრობ,
ეს შენთვის უფრო საზიანო შეიქნებოდა.
პრინცი არ უნდა აღიზარდოს განმარტოებით,
ქვეშევრდომებზე მბრძანებლობას ვერ მიეწევა.

ელპენორი

შენს კეთილ რჩევას ნუ მომაკლებ მომავალშიაც.

ევაღნე

ყოველთვის მოგცემ, რა წამსაც კი მოითხოვ ამას,
თუნდ არც ითხოვო, მუდამ, თუკი მოსმენას შესძლებ.

ელპენორი

როს ცეცხლის პირას ვიჯექ და შენ ჰყვებოდი ამბებს,
უწინდელ დიად საქმეებზე, აქებდი გმირებს,
მათ სიქველეს და დიდებულთა ღირსებას ნამდვილს,
აღელდებოდა ჩემს ძარღვებში სისხლი მაშინვე
და გულში ასე ვიძახდი ხოლმე:
ნეტავ მეც ვაყო გმირი, ღირსი მისი ქებისა.

ევადნე

ნეტავი შესძლო მაგ მუღმივი ძლიერი სწრაფვით
მწვერვალზე ასვლა—როდია ის მიუღწეველი!
მამ ეს სურვილი მიიღე ჩემგან
გამოსათაოვარ კოცნასთან ერთად!
მშვედობით, ჩემო ძვირფასო შეილო!
აგერ გამოჩნდა დედოფალიც. აქეთკენ მოდის.

მისამე გამოსვლა

ანტიოპე. ელპენორი. ევადნე.

ანტიოპე

თქვენ აქ მეგობრულ საუბარზე წამოგასწარიით.

ევადნე

გაყრის წუთებმა სიყვარული გავვიძლიერა.

ელპენორი

მძიძე იქნება ჩემთვის მასთან გამოთხოვება.

ანტიოპე

დღეს შენ ყველანი შეგხვდებიან გულითად საღმით,
ახლა გამოსციდი ყოველივეს, რაც დღემდე გაკლდა.

ევადნე

ხომ არ მიბრძანებ, დედოფალო, კრდევ რაიმეს.
წავალ იქ, სადაც უამრავი გვაქვს საზრუნავი.

ანტიოპე

დღეს აღარაფერს, ჩემო ევადნე,
შენზე მე მუდამ ქების მეტი არა შეთქმის რა.

მართხე გამოსვლა

ანტიოპე. ელპენორი.

ანტიოპე

მშვიდობით, შეილო. ბედნიერი იყავი ქვეყნად!
რარვ მიყვარხარ, მაგრამ მაინც გახარებული,
აუღელვებლად გემშვიდობები.
საკუთარ შეილსაც ამნაიჩად დავცილდებოდი,
მშობლიურ ხელით ჩავაბარებდი.
მკაცრსა და პირქუშ მოვალეობას.
დღემდე იყავი საყვარელი, მორჩილი შვილი,
წადი და ახლაც მორჩილება ისწავლე ისევ,
რომ მბრძანებლობა ისწავლო ამით.

ელპენორი

ათასგზის გმადლობ, დიდად გმადლობ, ძვირფასო დედაც!

ანტიოპე

მადლობა მამას გაძღუხადე, რომ შენი თავი—
შენი ბავშვობის მშვენიერი პირველი წლები
ახალგაზრდობის ერთადერთ ტკბილ ნუგეშად მომცა,
როცა მე ასე ჩამიმწარდა ბედნიერება.

ელპენორი

მებრალეზობდი მეტისმეტად, ვნატრობდი მუდამ
შენ შვილი, მე კი ბიძაშვილი დავგებრუნებოდა.
რა ჩინებული ამხანაგი მეყოლებოდა.

ანტიოპე

ის შენზე ოდნავ დიდი იყო. ორივე დედა
შევპირდით ქმრებს, რომ შემკვიდრებებს დავუბადებდით.
თქვენ დაიბადეთ და იმედის ახალმა შექმა

გაასხიგოსნა მამათქვენთა სასახლე ძველი
და ორივე ძმის სამფლობელოს გადაანათა.
ორთავ უეცრად განუახლდათ სურვილი მძლავრი:
ეცხოვრათ ქვეყნად, სამეფონი ემართათ ბრძნულად
და სახელოვნად ეომათ კიდევ.

ელპენორი

წინათ ისინი იბრძოდნენ ხშირად,
ახლა კი რატომ შევწყვიტეთ ბრძოლა?
რატომ სდუმს დიდხანს იარაღი მამაჩემისა?

ანტიოპე

ქაბუკი იბრძვის, მოხუცი კი სიმშვიდით ტკბება.
და აი, ერთხელ მეუღლეს ჩემსას
ერგო ზღვის გაღმა მტრის დაწყნარება.
ალიძრა იგი მუქარით, რისხვით
მტრის ქალაქების ასაოხრებლად.
მაგრამ მას ღმერთი უცქერდა მტრულად
და ვერაგულად დალუპა კიდევ
ჩემი ორთავე თვალის სინათლე.
მხნე, გულოვანი მიუძღვოდა ის თავის ლაშქარს
და ძვირფას შვილს კი დედის მკერდზე სტოვებდა იგი:
სად იქნებოდა ბავშვი აბა ისე უშიშრად,
თუ არა იქ, სად თვით ღმერთებმა უბოძეს ბინა?
დაემშვიდობა პატარას და სთქვა: „გაიზარდე!
დაე პირველი შენი ტიტინი
და ნაბიჯები შენი პირველი
მამაშენს ზღურბლთან შემოუკვებოს,
როცა ბრძოლიდან დაბრუნდება გამარჯვებული!“
რა მედიდური დალოცვა იყო!

ელპენორი

შენმა ნაღველმა მთლად შემიაპრო, ვით ამ მხნეობამ,
მაგ თვალეძი რომ ბრწყინავს ახლა. ავენთო ლამის.

ანტიოპე

იგი დაეცა ვერაგულად ჩასაფრებული
მებრძოლის ისრით დაკოდილი, გამარჯვების ჟამს.

დღისით ქვითინით ვავსებდი ოთახს,
ლამით კი ბალიშს ცრემლითა ვრწყავდი.
მკერდში ვიკრავდი ძუძუთა ყმაწვილს
და სულთქმა-უშში ვეიბდი შეებას,
მაგრამ როდესაც დაეკარგე იგო,
როცა მკერდიდან მომწყვიტეს ბავშვი,
მის შემდეგ დაერჩი სულ უნუგემოდ.

ელპენორი

ნუ მიეცემი მწუხარებას და ნება მომეც,
შენთვის რაიმეს მეც ვნიანავდე, ძვირფასო დედავ!

ანტიოპე

ო, უგუნურო დედაკაცო, დალუპე თავი,
შენვე მოისპე ყოველგვარი იწედი შენი.

ელპენორი

თავს რად იწყევლი, დამნაშავე როცა არა ხარ?

ანტიოპე

ხშირად უბრალო შეცდომაც კი გვიჯდება ძვირად.
ელჩებს ელჩები მოპყვებოდნენ დედაჩემისა,
მასთან მიწვევდნენ, მიმიხმობდნენ, ეგონათ, რომ იქ
შევძლებდი დარდის შემსუბუქებას.
მას ჩემი ბიჭის ნახვაც უნდოდა,
მისი სიბერის ტკბილი ნუგეშის.
ყოელა ფიქრობდა, მასთან ბაასი
და მოგონება გარდასულ დღეთა
მწუხარე სევდას გამიქარვებდა.
მეც დავუჯერე და გავემგზავრე.

ელპენორი

მთხარი სწორად, რა აღგილას მოხდა ეს საქმე?

ანტიოპე

გეცოდინება შენ ის თხემი: ზღვის ნაპირიდან
 წამომართული ჩვენს მხარეს რომ მარჯვნიდან საზღვრავს.
 გზა იქეთ გვედო და ის კუთხე სულაც არ იყო
 საშიში თითქოს მტრებისა და ყაჩაღთა გამო.
 ეტლს მოჰყვებოდა რამდენიმე მსახური მხოლოდ
 და მახლდა ერთი მანდილოსანი.
 მთათა თხემის წინ ერთ ადგილას კლდე წამომდგარა,
 ბებერ მუხას რომ დაუფარავს ფართო რტოებით;
 კლდიდან ანკარა. ცივი წყარო გამოჩუხჩუხებს.
 სწორედ იმ ადგილს შევჩერდით ჩვენ, იმ მუხის ჩრდილში.
 ეტლიდან მყისვე გამოუშვეს ცხენები ჩემმა
 მსახურებმა და გაიფანტნენ აქეთ-იქითა.
 ერთი წავიდა ტყეში ფუტკრის მოსანახავად,
 მოიწადინა ჩვენთვის თაფლით გამასპინძლება;
 მეორე ცხენებს წყალს ასმევდა, წყაროს პირს მდგარი,
 და მესამე კი საჩრდილობლად გვიმტვრევდა რტოებს.
 უცებ შეჩვილა სუყველაზე შორს მყოფმა მონამ,
 ახლოს მყოფი კი წინ გაიჭრა და გაიმართა
 სასტიკი ბრძოლა
 უიარაღო მსახურებს და იარაღიან
 თავდამსხმელთ შორის, ბუჩქნარიდან რომ გამოიჭრნენ.
 განკმირულები დაეცნენ ძირს ერთგულნი ჩემნი,
 ჩემი შეეტლევ დაიღუპა. რომელმაც წამსვე
 თავის ცხენები მიატოვა და შეეცადა
 ჩვენს დაცვას ქვებით, თავგანწირვით იბრძოდა იგი.
 გაქცევა ვცადეთ, ვერ შევძელით. ავაზაკები
 ფიქრობდნენ, ყმაწვილს წაგვართმევდნენ ძალზე ადვილად.
 მაგრამ ხელახლა გაჩაღდა ბრძოლა.
 რა თავგანწირვით არ ებრძოდით მისი გულისთვის!
 არ ვანებდები, შვილი მაგრა ჩავიკარ გულში.
 მხლებელი ქალი კი საშინლად კიოდა ამ დროს,
 მტრებს ხელით მისწვდა, ცდილობდა მათ მოგერიებას,
 ვიდრე მახვილით არ დავიჭერი,
 არ ვიცი განხრახ თუ შემთხვევითა,
 ღონემიხდილი დავეცი ძირს და
 მყისვე გამვარდა შვილი ხელიდან.

მხლებელი ქალიც ძირს დაეცა დაჭრილი მძიმედ.

ელპენორი

ო, რატომ ვიყავ პატარა და ასე შორს თქვენგან
 იმ დროს, როცა თქვენ ასე ძლიერ გინდოდათ შევლა.
 ხელგებსლა ვმჯილავე, როცა ვუსმენ ამ მწარე ამბავს,
 ქალთა კივილი მესმის: „გვიხსენ! იძიე შური!“
 ხომ მართალია, დედაჩემო, ვინც ღმერთებს უყვართ,
 იქ აგზავნიან, სადაც უფრო საჭირო არის?

ანტიოპე

ასე გაგზავნეს ჰერკულესი და თეზეოსი,
 იაზონი და ძველი დროის მრავალი გმირი.
 გმირს საფრთხე თვითონ ეძებს მულამ. გმირი კი საფრთხეს,
 ისინი ერთურთს სწორედ ასე ხვდებიან ხოლმე.
 მაგრამ, ეპ, საფრთხე ხშირად იმას დაატყდება თავს,
 ვინც უძლურია და შიშისგან ფიორდება მის წინ.
 სისხლში მცურავნი ჩვენ მთიელმა მწყემსებმა გვპოვეს,
 მათ შემთხვევით კრილობები და მომაკვდავი
 შინ მიმიკვანეს.
 რარიგ პირქუში მომეჩვენა ეს ბინა მაშინ.
 გადაბუგული და მტრისგან მთლად აოხრებული
 მეჩვენებოდა დიდებული სასახლე ჩემი.
 იმ დღიდან ტანჯვამ ჩემს კერაში დაისადგურა,
 მთლად დამადუშა მწუხარებამ აუტანელმა.

ელპენორი

ვერ მიაგენით იმ მოლალატეს,
 ვინც ჩაიღინა ეს ბილწი საქმე?

ანტიოპე

ყველა კუთხეში მამაშენმა დაგზავნა ხალხი,
 უბრძანა კარგად გაეხრჩიათ ზღვის სანაპირო
 ბუჩქნარი, თხემი. სძებნეს, მაგრამ ამაოდ დაშვრნენ.
 წყლულნი ნელ-ნელა მიმთელდებოდა
 და მასთან ერთად თანდათანობით
 ძლიერდებოდა ჩემი ნალღელიც.

ვიდრე შმაგ რისხვად არ გადაიქცა.
მაგრამ უმწეოს რა უნდა მექნა,
ღუშმანზე როგორ მეძია შური?
მოუწოდებდი მეხსა და ელვას,
ვუხმობდი ათას საშინელებას.
ჩემად რომ დაძრწის დედამიწაზე
და დამნაშავეს სჯის ძალზე მკაცრად:
„დიდო ღმერთებო, მოუვლინეთ უბედურება,
მსწრაფლ შეიპყარიო თქვენი ხელით სამართლიანით:
როს ზეიმიდან ბრუნდება ლალი,
აღსავეს დიდი სიხარულითა,
ან როს ნადავლით დატვირთული თავისი სახლის
კარებს შეაღებს, ზედ ზღურბლზევე დასაჯეთ იგი!“
სასტიკი წყევლა იყო ჩემი გულის ძახილი
და ბაგეებზეც შეკერა წყევლა.

ელპენორი

რა ბედნიერი იქნება ის, ვისაც ღმერთები
გახდიან შენი დაუმცხრალი შურისძიების
აღმასრულებლად.

ანტიოპე

ყოჩაღ, ყოჩაღ, ჩემო შეილიკო!
ჯერ ცოტა კიდევ მომისმინე, რა მოხდა შემდეგ,
რადგანაც იგი შენც შეგვხება.
თუმც ძლიერ კარგად შექცეოდა ძმა მეუღლისა,
მაგრამ ვგრძნობდი, რომ მე ვცხოვრობდი მისი წყალობით
და, რასაც იგი მიბოძებდა, ყოველივეზე
უნდა იმისი მადლობელი გავმხდარიყავი.
ამიტომ მალე გადავსახლდი მოხუც დედასთან
და იქ ვცხოვრობდი, ვიდრე ღმერთმა არ მოიკითხა.
მაშინ კი უკვე ყოველივეს მფლობელი გავხდი,
რაც მამაჩემმა დამიტოვა ან დედაჩემმა.
ამაოდ დაეშვრი, გამეგო რამ დაკარგულ შვილზე.
ბევრი სტუმარი უცხოელი მაძლევდა იმედს
და მეც მჯეროდა სუყოველთვის ნათქვამი მათი.
ძალზე გულუხვად ვმასპინძლობდი, ვასაჩუქრებდი,

მაგრამ ყველანი მატყუებდნენ. დავრწმუნდი ბოლოს.
ჩემმა სიმღერემ საკმაროები მოხიბლა მალე.
ზოგი ახლოდან. ზოგიც შორით მოვიდა ბევრი
და ჩემს გარშემო მოლოდინით დაიბანაკეს.
თუმც გული მთხოვდა მარტოდმარტოს მეცხოვრა ისევ
და მოვმკვდარიყავ, გარდაცვლილთ ჩრდილთ გაგვიდებოდი,
მაგრამ ცხოვრება მკარანახობდა, ამომერჩია
ძლიერი საკმარო, — ქლი მარტო ვერ გასძლებს დიდხანს.
ჰოდა, რჩევისთვის მამაშენთან გამოვეშურე.
თუმც, გაგიტყდები, არასდროს არ მიყვარდა იგი,
მაგრამ მის ჭკუას მე ანგარიშს ვუწევდი მუდამ.
იქ კი შენ შეგხვდი და პირველი ხახვისთანავე
მიგიღო გულმა, შემიყვარდი მაშინვე ძლიერ.

ელპენორი

მე ახლაც მახსოვს, დედაჩემო, ვით გამოცხადდი.
ბურთს ვთამაშობდი, მაშინვე შორს ვისროლე იგი
და მოვირბინე, რომ მენახა ქამარი შენი.
ალარ მინდოდა წავსულიყავ, ვიდრე არ მიხმე
და არ მაჩვენე მხეცი მასზე გამოსახული.
ლამაზი იყო, დღემდე მიყვარს ყურება მისი.

ანტიოპე

მუხლზე დაგისვი, შეგხედე და თავს ვუთხარ წამსვე:
„აი, ეს არის აღსრულება შენთა სურვილთა!
ხშირად მინახავს ჩემს ბინაში იგი მოსული!
ჩემს წარმოსახვას რაოდენჯერ არ სჩვენებია
კერასთან მჯდარი წინაპართა ძველისძველ სკამზე.
აი, ასეთის წინამძღვრობას ვფიქრობდი მუდამ.
მის ყოველ კითხვას სიხარულით გავცემდი პასუხს.“

ელპენორი

და შენ მე მართლაც მიწინამძღვრე, ვით გითქვამს მაშინ.

ანტიოპე

„აი, ეს არის!“ — მაუწყებდა გული, როდესაც
შენს თმებში თითებს ვათამაშებდი

და შენს საყვარელ, ლამაზ თვალებს ვკოცნიდი ხარბად.
„აი, ეს არის!“ თუც არ არის ის შენი შვილი,
მაგრამ შენივე მოდგმისაა, შენივე გვარის.
მალალი ღმერთი შენს ვედრებას რომ შეისმენდეს
და მას შეჰქმნიდეს სალი კლდისაგან,
მაშინვე შენს ღვიძლ შვილს უწოდებდი.
ღიახ, ამ ყმაწვილს შენი გული მიიჩნევს შვილად*.

ელპენორი

და იმ დროიდან მართლაც გაგხდი მე შენი შვილი.

ანტიოპე

შენ მალე მიცან და შემოიყვარე.
როდესაც ძიძა შემოვიდოდა,
რომ წაეყვანე დასაძინებლად,
სულაც არ გსურდა შენ მასთან წასვლა,
ყელზე მომხვევდი ორივე ხელს და
გსურდა ჩემს მკერდში ჩამალულიყავ.

ელპენორი

ახლაც კი მახსოვს, თუ რა ძლიერ გალაღებულნი
ვიყავი, როცა წამომიყვანე.

ანტიოპე

ძლივს დავითანხმე მამაშენი, რომ შენი თავი
დაეთმო ჩემთვის. პირობა მივეც,
ვით საკუთარ შვილს, გაგფრთხილებოდი.
„დამითმე შვილი, ჩემთან იყოს,— ვევედრებოდი,—
ვიდრე ჭაბუკი შეიქნებოდეს!
დე გახდეს იგი ყველა ჩემი სწრაფვის მიზანი!
ვინც უნდა იყოს, არავის არ გავყვები ცოლად.
მინდა ვეცხოვრო, როგორც ქვრივმა, და ასე მოვეკვდე-
ჩემი სამეფოს გვარიან ნაწილს
მეც მივუმატებ მის სამემკვიდროს!“
მაგრამ კვლავ სდუმდა მამაშენი დაფიქრებული.
მაშინ შევიძახე: „კუნძულები მიიღე ახლავ,
ყველა კუნძული--საწინდრად ამის!

შენი სამეფოც განამტკიცე, დაიცავ ჩემიც
და გაუფრთხილდი ყოველივეს შენი შვილისთვის!“
გასჭრა ამ სიტყვამ, როგორც იქნა, დაეყოლიე,
რადგანაც იგი მუდამ იყო პატივმოყვარე
და მბრძანებლობას დახარბებული.

ელპენორი

ნუ ჰკიცხავ შენ მას! მბრძანებლობა ღმერთების დარად
არის სურვილი ღირსსაქებარი.

ანტიოპე

შენ ჩემი გახდი. რაოდენჯერ ვკიცხავდი ჩემს თავს,
რომ მხოლოდ შენში, მხოლოდ შენი საშუალებით
ვბოვე წამალი დაქრილ გულის გასამთელებლად.
დაგიწყე აღზრდა. შემოიყვარდი თანდათან ძლიერ
და უფრო მტკიცედ დავამყარე შენზე იმედი.

ელპენორი

ჰოი, რარიგ მსურს, გაგიმართლო იმედი ყველა.

ანტიოპე

ეს ის იმედი როდი არის, სასტიკ ზამთარში
რომ აკოკრდება გაზაფხულის ყვავილის მსგავსად
და შემოგცინებს დამწიფებულ, ტკბილ ნაყოფიდან.
არა, სასტიკმა უბედურებამ
გარდაქმნა ყველა ჩემი სურვილი
და ჩემი გული ანთებულია
განადგურების შმაგი წყურვილით.

ელპენორი

ნუ დამიმაღავ, ყველაფერი გამაგებინე.

ანტიოპე

მაშ მომისმინე,—რომ გაიგო, დრო დადგა უკვე:
შენ იზრდებოდი, მე კი ჩუმად თვალს ვადევნებდი
შენი ძალის და მისწრაფების განვითარებას
და ვიძახოდი: „ღიახ, იგი ჩემთვის შობილა!

30. ი. ვ. გოეთე

ის შურს იძიებს იმ საზიზღარ ავკაცობისთვის,
მე რომ ქცხოვრება მთლად დამინგრია.“

ელპენორი

ცხადია! ცხადი!

არ დავმშვიდდები, ვიდრე შენს მტერს არ აღმოვაჩენ
და მის ცოდვილ თავს არ დავატებ საშინელ რისხვად
შურისძიების სისასტიკეს, უღმობელობას.

ანტიოპე

მამ აღმითქვი და შემომფიცე. მე შენ მიგიყვან
საკურთხეველთან ჩემი კერის პენატებისა.
მათი შეწვევით იზრდებოდი შენ ბედნიერად!
ისინი სდუმან კერის პირას, დამწუხრებულნი,
და ჩვენ გვისმენენ.

ელპენორი

მათ დიდ პატივს ვცემ, მზადა ვარ მუდამ
მადლიერება მივაგო ჯილდოდ.

ანტიოპე

ღრმა მწუხარება იპყრობს ხოლმე
უკვდავ არსებებს,
როდესაც მათგან დაცულ კერას
ჩაქრობა ელის,
როცა ახალი თაობისგან
ახალი ცეცხლი
აღარ ჩაღდება და სახლს აღარ
აშუქებს ალი;
ამაოდ სცდიან თავის სუნთქვით
მის გაჩაღებას,
დანახშირდება,
განიბნევა პაერში ფერფლი.
ღრმა თანაგრძნობით გიცქერიან
ისინი ახლა,
და მათ ურჩობას როდი ვბედავ,
როცა შენ გიხმობ:

აი, ამ მშვიდი საკურთხეველის
წინ შემომფიცე,
რომ შურს იძიებ!

ელპენორი

რასაც მოითხოვ, აღვასრულებ სიამოვნებით.

ანტიოპე

დაუცხრომელი დაძრწის ქვეყნად
შურისძიება,
კიდით კიდემდე გაფანტულა
ამალა მისი,
რომ დამნაშავეს მისწვდეს ყველგან,
დასაჯოს მყისვე.
ის უდაბნოშიც ხეტიალობს
მის საძებნელად,
ერთ მღვიმესაც კი არ დასტოვებს
არც აქ და არც იქ
შეუმოწმებელს, რომ ის სადმე
არ დაემალოს,
და ყველგან დაჰქრის, დამნაშავეს
არ ჰპოვებს ვიდრე.
მისი ნახვისას შიში იპყრობს
ბოროტის ჩამდენს,
ფერდაკარგული, სასახლიდან
ტაძრისკენ მირბის,
ხოლო ტაძრიდან ღია ცის ქვეშ:
ტყე-მინდორ-ველად,
როგორც სნეული, თავის საწოლს
ხშირად რომ იცვლის.
დილის ნიავე ფოთლებში რომ გაისისინებს,
შეაკრობს ხოლმე;
მუქ ღრუბლებით შემობურული
შურისძიება დამნაშავეს გადუვლის თავზე,
არ შეეხება და უმალვე
შეაქცევს ზურგსა,
თუმც კარგად იცის, რომ ღირსია იგი დასჯისა.

ამასობაში ისევ ფრენით ბრუნდება უკან
და ხედება კვლავ მის გაშტერებულ, საბრალო მზერას.
დაუბრიალებს მბრძანებლურად თავის დიდ თვალებს,
კრუნჩხვას დაიწყებს შიშისაგან ლაჩარი გული,
სახსრებში მდგარი თბილი სისხლი მსწრაფლ გასწევს მისკენ,

იქ კი მაშინვე იყინება და დამნაშავე
აკანკალდება, სიცივისგან მთლად შეპყრობილი.
სწორედ ამგვარად შეხვდები მას, თუკი ოდესმე
ვედრებას ჩემსას შეისმენენ დიდი ღმერთები
და მასზე ნათლად, გარკვეულად მიგიითიებენ.
ნუ შეიბრალებ ბოროტმოქმედს, ძვირფასო შვილო,
უანგარიშე მკაცრად, დიდხანს ტანჯვანი ჩემი
ცივი, შიშველი მახვილის წვერით!

სიბრალოლმა და შეცოდებამ
ან თანაგრძნობამ,
რაც ჩვენ ყოველთვის აღგვეძვრება
ტანჯულთა მიმართ,
წილხვედრმა მხოლოდ ბედნიერი მეფეებისა,
ძალუძთ დაგტოვონ,
ჩამოგცილდნენ,
თვალს მიეფარონ,
რომ მერე, შენ რომ მოისურვო
იმათი ხელი,
ველარ შეიძლო შეპყრობა მათი!
აჰა, წმინდა ქვა და შემომფიცე,
რომ აღასრულებ ყველა ჩემს სურვილს.

ელ პენორი

ვფიცავ.

ანტიოპე

და არა მარტო იგი უნდა შეიქნეს მსხვერპლი
შენი რისხვის და შურისძიების,
არამედ მისი შთამომავალნიც,
ცოდვილი ძალით გამტკიცებულნი,
ჩრდილებად უნდა გადააქციო.
მაგრამ თუ იგი გარდაცვლილია,

468

საფლავსა შიგან არის მდებარე,
მაშინ შეილები და შვილიშვილნი
აიყვანე შენ იმ მაღალ ბორცვზე,
რომელსაც ასე სწყურია სისხლი,
და მათი სისხლი იქ დააქციე,
რომ მისი სული დაღვრილმა სისხლმა
შეაკრთოს წამსვე უნებურადა
და განსვენებით საფლავში მწოლმა
ყელგამოღადრულ ჩრდილების ნახვით
შეძრწუნებულმა გამოიღვიძოს.
დაე შეგიპყროთ შიშმა და ძრწოლამ,
მშვიდ ბუნაგებში გადამალულნი,
შვილნი მზაკვრობის, ბოროტებისა,
აღარ გელირსოთ მშვიდი სიცოცხლე
და არც სიკვდილი დამშვიდებული,
რომლის დროს სტოვებს კაცს სამუდამოდ
სიხარულიც და ტანჯვა-წამებაც.
როს მომაკვდავი ბოროტმოქმედი
მოუხმობს შვილებს დასალოცავად
და ხელს ცახცახით გაიწვდის მათკენ,
სიკვდილმა მყისვე მოუღოს ბოლო,
რომ ვერ შეეხოს საყვარელ თავებს.
აჰა, დაიქი, ჩემო იმედო,
და შემომფიცე ამ წმინდა ქვაზე,
შური იძიო, როგორც შეგფერის.

ელ პენორი

ჩემს გულს არასდროს არ უგრძენია შურისძიება,
რადგან არავინ უსამართლოდ არ მომქცევია;
თამაშობის დროს ვინმესთან თუ მომსვლია ჩხუბი,
საღამოსათვის სულ ადვილად შევრიგებივარ.
შენ კი უცნობი ცეცხლით ამანთე
მძიმე, ფარული სევდა გამანდე
და გმირობისთვის აღმაფრთოვანე,
რომ გაბედულად გადავდგა უკვე
ამ ცხოვრებაში ნაბიჯი სწორი.
დიახ, პირველი მრისხანებით გულანთებულნი

და ბაგეთაგან წამოთქმული პირველი ფიციით
ვიძლევი აღთქმას ამ წმინდანთა წინაშე მდგარი,
რომ სამუდამოდ შენი საქმის ერთგული დავრჩე.

ანტიოპე

ნება მიბოძე, ერთადერთო ჩემო იმედო,
ამ კოცნით შუბლზე აღგიბეჭდო ყველა სურვილი.
ახლა კი გავალ ჭიშკრის იქით
წმინდა წყაროზე,
საიდუმლო კლდით გადმომსკდარი ცეკვით რომ მოხტის
და ძირს უსველებს ამ გალავნის ძველისძველ კედლებს.
ერთ წუთში ისევ დაებრუნდები, ძვირფასო, შენთან.

მისუთი გამოსვლა

ელპენორი

ნეტავ ვიცოდე, დედაჩემი იქ რად წავიდა!
დამდგარა წმინდა ნაკადის პირას
და ღრმა ფიქრებში ჩანს ჩაძირული.
ხელები უკვე დაიბანა, შემდეგ მკლავებიც...
შუბლსა და მკერდზე შეისხა წყალი
და ცას შესცქერის.
ეს რაღას ნიშნავს, მიწას მესამედ
პეშვით რომ წყალი გადააღვარა?
ნეტავ რა აღთქმას ასრულებს იგი?
აქეთკენ მოდის. აი, უკვე გამოსცდა ჭიშკარს.

მეექვსე გამოსვლა

ანტიოპე, ელპენორი.

ანტიოპე

ნება მიბოძე, ერთხელ კიდევ გითხრა მადლობა!

ელპენორი

მადლობა? რისთვის?

ანტიოპე

რომ მომხსენი სიცოცხლის ტვირთი.

ელპენორი

მე? შენ მოგხსენი?

ანტიოპე

სიძულვილი ტვირთია მძიმე;
მკერდის სიღრმეში საბრალო გულს ჩაჰკეტავს იგი
და, ვით სამარის მძიმე ლოდი, ძევს სიხარულზე.
ყველა კაცისთვის ერთადერთი ნუგეში ტკბილი
არის ნათელი სიხარულისა.
როცა ღრუბლებში გაჰქრება იგი,
ალარ გვილიმის წარმტაც ფერებით
სიხარული და ბედნიერება.
როგორც ღმერთების ხელს, ყოვლის შემძლეს,
შენ ჩაგაბარე ნაღველი ჩემი
და მშვიდად ავდექ, ვით ლოცვიდან დგებიან ხოლმე.
ჩამოვიბანე შურისძიების
ქალღმერთის ხელის შეხებისგან
დატოვებული ლაქა ყოველი.
და როგორც ფხვიერ ნიადაგში, ჩემს გულშიც ახლა
ფესვებს იდგამენ სიხარულის ნორჩი ყლორტები,
ემზადებიან დღის ნათელზე ამოსასვლელად.

ელპენორი

შენდე თამამად! არაფერი არ დამიმალო!

ანტიოპე

ვინ იცის, იქნებ ცოცხალია, ვისაც მე ვგლოვობ!

ელპენორი

მის გამოჩენას სიხარულით მივესალმები.

ანტიოპე

შითხარ პირდაპირ, გულახდილად, ძალუძს აღმითქვა,

რომ სამემკვიდროს ნახევარს მას უკანვე მისცემ,
თუ კი ცოცხალი გამოჩნდა და დაბრუნდა სახლში?

ელპენორი

სულით და გულით.

ანტიოპე

მამაშენმაც აღმოთქვა მე ეგ
და შემომფიცა.

ელპენორი

მეც, აღგიოქვამ, ვფიცავ შენს წმინდა,
განბანილ ხელებს.

ანტიოპე

დაკარგული შვილის მაგიერ
შენს ფიცს, შენს აღთქმას მე მივიღებ.

ელპენორი

ერთი ეს მითხარ,
რა ნიშნით ვიცნო, რომ შემომხვდეს მე იგი სადმე?

ანტიოპე

არ ვიცი, ღმერთნი მას რა ნიშნით შეგახვედრებენ.
მაგრამ იცოდე, როს ყაჩაღებმა
გამომაცალეს იგი ხელიდან,
ყელზე ეკიდა ძეწკვი ოქროსი,
ძეწკვზე კი ხატი დიდებულ მზისა.

ელპენორი

მაგ ნიშანს თავში ჩავიბეჭდავ.

ანტიოპე

მე სხვა, მეორე
ნიშანსაც გეტყვი, თანდაყოლილს დედის მუცლიდან,
არ შეიძლება მისი შეცვლა, გადაკეთება.

ელპენორი

კარგად ამიხსენ!

ანტიოპე

კეფაზე აქვს მოშავო ხალი.

ასეთი ხალი

სიხარულით და განცვიფრებით შეგნიშნე შენაც.
ორივე შვილიშვილს ეს ნიშანი პაპათქვენისგან
გადმოგცემიათ,
თქვენს მამებს არ გამოჰყვა იგი.
მაშ ყურადღება მიაქციე ამ მახვილ აზრის
და თანდაყოლილ სიმამაცის უტყუარ ნიშანს!

ელპენორი

არა, ვერავინ ვერ შემაცდენს, ვერ მომატყუებს.

ანტიოპე

დაე ეგ მზერა იმედიანი
გიძღვოდეს ყველგან, შურისძიებამ
არ გაგიტაცოს ზომაზე მეტად.
აჲ კი მშვიდობით, მშვიდობით, შვილო!
ასგზის, ათასგზის გემშვიდობები,
მაგრამ ეს უკვე გარდუვალა.
თუმც ბედი შენი მომავალისა
საიდუმლოთი არის მოცული,
მაგრამ მე მასში, როგორც ქალღმერთი,
ვჭერეტ სიხარულსაც, მწუხარებასაც.
ორივე გრძნობა წილხვედრია ყველა კაცისა,
დიდსულოვანთ კი დიდი ზომით მოვევლინება
სიხარულიც და მწუხარებაც, ღმერთების ნებით.
მაგრამ სიცოცხლე გაიმარჯვებს, ყველაფერს დასძლევს,
თუ ის იქნება სიყვარულით მუდამ მდიდარი.
სანამდე, ჩემო ერთადერთო, მეცოდინება,
რომ ცოცხალი ხარ, ისევ უმზერ მზის სინათლესა
და შენს მეგობრებს ესალმები სიხარულითა,
რაც უნდ შორს იყო, ბედნიერი ვიქნები მუდამ.
მაგრამ როცა ჩემს აზრდილებთან გადავსახლდები,

ნება მიბოძე, სიხარულით გელოდო დიდხანს.
ღმერთმა ინებოს, აღმოჩნდეს ვინმე
და შეგიყვაროს ამქვეყნად ჩემებრ.
წამო, გაყრის წინ არას გვარგებს სიტყვების ფრქვევა,
ტანჯვას, წამებას მომავალშიც მოვასწრებთ კიდევ;
აწ კი ახალი ცხოვრების დღე დაიწყო ლაღად!
საცაა მოვლენ მამაშენის მოციქულები
და მოციქულებს თვითონ იგიც მოჰყვება მალე.
წამო, წავიდეთ, ღირსეულად რომ შევიგებოთ
იმ საჩუქრებსა და სიყვარულს, ჩვენთვის რომ მოაქვთ.

მეორე მოქმედება

პირველი გამოცხადება

პოლიმეტო

იმ ქალაქიდან, რომელიც ჩვენ მიგველის ასე,
მოვდივარ ახლა ბედნიერის ბედშავი მონა.
უხვი საჩუქრით წარმომგზავნა ჩემმა ხელმწიფემ
თავის ყრმა ძესთან და თვითონაც ფეხდაფეხ მომდევს.
მალე ვიხილავ უფლისწულის მშვენიერ სახეს
და ალტაცების შეძახილებს საყოველთაოს
მეც შეეუერთებ საკუთარ ხმას მხიარულ ნიღბით,
თუმც იღუმადი მწუხარებით ვარ შეპყრობილი,
რადგანაც დღემდე სულს მიშფოთებს დალატი ძველი.
დაჭრილი გული აქომამდე ვერ განიკურნა
და მოყვავილე სიცოცხლისგან დაცლილა თითქმის.
თავის გაბედულ საქმეების აღსასრულებლად
მეფეს არ მართებს გაიჩინოს თანამზრახველი.
ის, რასაც ტახტის და გვირგვინის მოსაპოვებლად
ან სახელმწიფოს სიმტკიცისთვის მოიმოქმედებს,
ეპატიება, რადგანაც იგი
გვირგვინისთვის და სამეფოსთვის აკეთებს ამას,
თანამზრახველს კი ჩაეთვლება იგი დალატად.
ამისთვის მეფე უყვართ ხოლმე, სძულთ მოლალატი.
ვაგლახ, მეფენო!
თავბრუდასხმულნი ვეძიებთ ჩვენ წყალობას თქვენსას
და ამისათვის სულ ადვილად ვივიწყებთ ხოლმე
ღირსებას ჩვენსას, სინდისსა და მოვალეობას.
თქვენი წყალობა გვეჩვენება ისე დიდ ჯილდოდ,

ელპენორი. პოლიმეტი.

ელპენორი

მოგესალმები გულითადად, ჩვენო მოხუცო,
ჩემო ერთგულო მეგობარო, რომელსაც ჩვენთვის
სიკეთე გსურდა სუყოველთვის ამდენი ხანი,
ღირსი ხარ დღესაც მოისმინო სალამი წრფელი!
მითხარ, რა მოგაქვს? ყველაფერი ხომ მალე მოვა?
შენი მხლებლები სად არიან ან კარისკაცნი?
სთქვი, გამიმელავენე, რას მიმზადებს დღე დღევანდელი?

პოლიმეტი

ძვირფასო პრინციო!
შენი მოხუცი მეგობარი რა მალე იცან!
ჯერ ერთი წელიც არ გასულა, რაც შენ დაგშორდი
და მაინც თვალებს ვერ ვუჯერი, თავს ვეკითხები:
ნუთუ ის არის? იგი არის ნამდვილად განა?
იმ ბებერ ხეს ჰგავს ბერიკაცი, რომელიც იერს
არ იცვლის ხოლმე, იგივე ჩანს, თუკი არ გახმა.
შენ კი, ძვირფასო უფლისწულო, ახალგაზრდა ხარ,
ყოველ გაზაფხულს ეგებები ახალი სახით,
და ყველა კაცი ისურვებდა ეხილე მუდამ
ისეთი, ახლა როგორიც ხარ, ანდა იქნები.
მეფის ელჩები მალე მოვლენ, როგელთა ნახვას
მოელი ასე გატაცებით სამართლიანად.
მოვლენ, საჩუქრებს მოგართმევენ მამაშენისას,
შენს საკადრისს და შესაფერისს დღევანდელ დღისა.

ელპენორი

სულწასულობა მომიტევე! მრავალი დამე
არ მძინებია წესიერად, დილ-დილობით კი

რომ აღარაფრად აღარ ვაგდებთ ღირსებას ჩვენსას
და ხშირად ვხდებით მონაწილე ისეთი საქმის,
რომელიც ჩვენი სულისათვის უცხოა ძალზე.
თავი მეფეთა ამხანაგი გვეგონია ხოლმე,
თუმც ყურმოჭრილი მონები ვართ... დაეღუნავთ მხრებს და
ზურგს ვუშვერთ მეფეს, რომ იგი ცხენს შეახტეს მარდად.
ვაეჭანება მხედარი მსწრაფლ
თავის მიზნისკენ,
ვიდრე ახედვას მოვასწრებდეთ
და მხრების გაშლას.
ენაზე მადგა საიდუმლო უსაშინლესი.
თუ გავამელავენე, მოლაღატე ვიქნები ორგზის,
და თუ დავფარე, ხელს შეეუწყობ საზიზღარ ღალატს.
ფარისევლობავ,
თანამგზავრო სიცოცხლის ჩემის,
იქნება ახლა მაინც ახსნა
ბაგეებს ჩემსას
ბეჭედი მკაცრი ღუმილისა
ძლიერი ხელით?
იქნება იგი საიდუმლო. რომელსაც დიდხანს
ვერ განვეშორე და ვინახავდი.
ვით დამწუხრებულ სნეულ მეგობარს,
უნდა მოსცილდეს ჩემს გულს ახლა, ვით უცხოელი,
და სხვა, გულგრილად წარმოთქმული სიტყვების მსგავსად
შეერთოს ჰაერს?
რარიგ მძიმე ხარ და ტკბილი თანაც,
დანაშაულის აღიარება,
თუმცა წამებით სიმტკიცეს მმატებ,
მაგრამ დრო შენი სიმწიფისა დადგება მალე.
ისევ ვყოყმანობ და ყოყმანიც
რარიგ მძიმეა,
როს ამ ნაბიჯზე ჩვენი ბედი
ჰკიდია ხოლმე.
ღმერთებო, მამცნეთ თქვენი სურვილი,—
როგორ მოვიქცე:
გავამხილო ეს საიდუმლო,
თუ სამუდამოდ დადუმდეს ბაგე?

აგრობოდი კლდეზე და ჩემს ირგვლივ ვიმზირებოდი,
გადავეყურებდი უსაზღვრო ტრამალს,
მსურდა, იქ მათთვის მომეკრა თვალი,
თუმც ვიცოდი, რომ არ მოდიოდნენ.
ახლა კი მოცდაც არ შემიძლია,
მივჭრივარ იმათ შესაგებებლად.
ნუთუ არ გესმის ყივინა და ცხენთა თქარუნი?

პოლიმეტი

არა, მეფის ძევ. მე ისინი შორს მოვიტოვე.

ელპენორი

მითხარ, ჩემთვის რომ მოჰყავთ ცხენი, ლამაზი არის?

პოლიმეტი

ფიცხი, ფეხმალი, თეთრი, როგორც ნათელი მზისა.

ელპენორი

თეთრიო, ამბობ? მე ყორანა მინდოდა უფრო.

პოლიმეტი

რანაირ ცხენსაც მოისურვებ, მიიღებ წამსვე.

ელპენორი

ყორანა ცხენი ფიცხია ძლიერ,
მე კი მსურს მყავდეს ისეთი რაში,
თავს ძლივს ვუჭერდე,
არ უთმობდეს გზას არც ერთ ცხენსა,
ვერ აჩერებდეს დაბრკოლება ვერაფითარი,
არც მოშრიალუ დროშებს უფრთხოდეს,

არც მტრისგან ნატყორცნ შუბების შხივილს
და წინ მაჰქროდეს დაფდაფთა ხმაზე.

პოლიმეტი

ვხედავ, მეფის ძევ, რომ არ შევემცდარვარ
და, რაც შენ გსურდა, მივმხედარვარ კარგად.
აღარ იცოდა მამაშენმა,—ვერ გადაწყვიტა,—
რა საჩუქარი გამოეგზავნა.

„ვეგრე ნუ სწუხხარ, ხელმწიფეო,—ვუთხარი მაშინ,—
სამკაულები, სამოსელი ბევრი აქვს ისეც,
მას იარაღი გაუგზავნე მხოლოდ და მხოლოდ.
თუმც ჯერ არ ძალუძს ტარება მათი,
მაგრამ მებრძოლის სულს შთაუწერგავს
და მკლავში მისცემს ვაჟკაცის ძალას.“

ელპენორი

ბედნიერი ვარ, დადგა უკვე ნანატრი წამი!
სთქვი, მადლობა რით გადაგიხადო,
რომ ასე კარგად გამოიციან სურვილი ჩემი!

პოლიმეტი

არა მართო მე, მიანიჭებ სიკეთეს მრავალს.

ელპენორი

მაშ, რაც სთქვი, მართლა სუყველაფერს მივიღებ დღესვე?

პოლიმეტი

და კიდევ მეტსაც.

ელპენორი

კიდევ მეტსაც?

პოლიმეტი

პო, კიდევ მეტსაც.

მიიღებ იმას, რაც ოქროზე ძვირფასი გახლავს, რის მოპოვებას ვერც ძლიერი მახვილით შესძლებ, საყვარელია რაც ყველასთვის, რომლის ჩრდილითაც თავხედი კაცი, უღმობელი ტირანი ტყდება.

ელპენორი

დამისახელე მაშ ეგ განძი, ნულარ მანცვიფრებ მაგ გამოცანით.

პოლიმეტი

ქაბუკები კეთილშობილნი დღეს შეგხვდებიან იმედით, ნდობით და თავიანთ ერთგულებას შემოგფიცავენ. მათ გაბრწყინებულ სახეებზე აღბეჭდილია ის სიხარული ათასეულ შენ ქვეშევრდომთა, რითაც ისინი მისვლას შენსას ელოდებიან.

ელპენორი

ჩემს შესახვედრად იკრიბება ქუჩებში ხალხი?

პოლიმეტი

გადივიწყა ყველა კაცმა თავისი საქმე და თვით უქნარა ზარმაცებიც ფეხზე წამოხტნენ. სუყველას მხოლოდ შენი ნახვა მოსწყურებია და ხელმეორედ განიცდიან იმ დღის სიხარულს, როცა პირველად მოეველინე შენ ამ ქვეყანას.

ელპენორი

პოი რარიგი სიხარულით შევხვდები იმათ!

პოლიმეტი

დე მათმა მზერამ შენს სულში ღრმად შემოაღწიოს რადგან, მეფის ძვე, ამნაირ თვალებს თვითონ ხელმწიფეც ვერასოდეს იხილავს ხოლმე. რასაც მოხუცი მოიგონებს სიამოვნებით გარდასულ დროზე, რასაც ქაბუკი იოცნებებს შორ მომავალზე, ჩაქსოვილია შენს გვირგვინში იმედის მიერ და იმ შორეულ მიზნისკენ გიწვევს, რომელსაც უნდა შენ მიაღწიო.

ელპენორი

ვით მამაჩემი, ხალხმა უნდა მეც შემიყვაროს და პატივი მცეს.

პოლიმეტი

პატივსა გცემს შენ უფრო მეტად. როდესაც მეფე მოხუცდება, ხალხის იმედი უკან ბრუნდება მის გულში ისევ და იქ მდუმარედ ჩაიკეტება; მაგრამ, როდესაც დაინახავს ახალ ხელმწიფეს, თავისუფლდება შებოჭილი სურვილი მისი და ყველა კაცი მიისწრაფის მის შესახვედრად, — გიჟიც, ჭკვიანიც, — რათა დასტკბეს თავისუფლებით და ისევ შევებით ამოისუნთქოს.

ელპენორი

მამაჩემსა ვთხოვ, ხალხს გულუხვად გაუმასპინძლდეს ღვინით და პურით და ცხვარ-ძროხა გაუნაწილოს, რამდენსაც იგი შეეღება.

პოლიმეტი

სიამოვნებით

დაგეთანხმება. ამნაირ დღეს ჩვენ ვერასოდეს
ვერ მოვესწრებით, დე ზეიმით დატკბეს ყოველი!
რა იშვიათად ვეძლევიტ ხოლმე
საყოველთაო მხიარულებას.

ყველა თავისთვის ზრუნავს და იღწვის.
ხალხს იპყრობს უფრო ჩხუბი და მტრობა,
ვიდრე ერთურობის სიყვარული და სიხარული.
შენ ნახავ მამებს, თავიანთ შვილებს
მოეხვევიან და აღტაცებით
ეტყვიან ასე: „აგერ, ის მოდის!“
მალაღნი მდაბალთ შეხედავენ, როგორც თანაბართ,
და მონა ბატონს მხიარულად თვალს გაუსწორებს,
დამმცირებელი დამცირებულს შეხედება მშვიდი
მონანიებით და მეგობრულ ზავს შესთავაზებს,
რომ ერთად დატკბენ ბედნიერი დღესასწაულით;
კვლავ შეაერთებს სიხარული უმანკო ხელით
ერთურობისადმი მეგობრულად განწყობილ გულებს
და დღესასწაულს დაამსგავსებს იმ ოქროს დღეებს,
როცა სატურნი ამ ქვეყანას მართავდა მშვიდად
ვით მამა, შვილთა მოსიყვარულე.

ელპენორი

რამდენ ამხანაგს მომიყვანენ? აქ სამი მყავდა
და მეგობრები ვიყავით კარგი.
თუ ვიჩხუბებდით, მალე ისევ შევრიგდებოდით.
თუ მეყოლება ისინი ბევრი,
ჩვენ გავიყოფით ორ მტრულ ბანაკად:
თავდასხმას, ბრძოლას ვითამაშებთ სერიოზულად.
შენ იცნობ იმათ? ხომ მორჩილი, კარგი ბიჭები
არიან, ჩემო პოლიმეტი?

პოლიმეტი

ნეტა გენახა,

რა თავგადაკვლით გვთავაზობდა თავის შვილს ყველა

და ჭაბუკებიც რარიგ ცდილობდნენ,
მოხვედრილიყვნენ რჩეულთა შორის!
ჩვენ კი ყველაზე კეთილშობილი
ამოვარჩიეთ თორმეტი ბიჭი,
რომელნიც მუდამ გიერთგულეებნ.

ელპენორი

მაგრამ ხომ ძალმიძს მოვითხოვო მაგაზე მეტი?

პოლიმეტი

რამდენიც გნებავს, ოღონდაც კი ისურვე, პრინცი!

ელპენორი

მათ შორის უფრო საუკეთესოთ
ავირჩევ, ჩავწერ ჩემს პარტიაში.
მათ მე წავიყვან უცნობ ბილიკით
და მტერს უეცრად თავს დავესხმებით,
გავანადგურებთ, დავანგრევთ მის ციხე-სიმაგრეს.

პოლიმეტი

მაგნაირ სულით სათამაშოდ ჯერ ახალგაზრდებს,
შემდეგ კი მთელ ხალხს საბრძოლველად
წინ წარუძღვები.

ყველა მათგანი თან გამოგყვება
და შენთან ივლის განუშორებლად.
აღინთებიან ჭაბუკები ბრძოლის წყურვილით
და დაგიცდიან, საით წაიყვან—
სიცოცხლისაკენ თუ სიკვდილისკენ.
შენ გამოცდილი ვაჟკაცებიც გამოგყვებიან
და თვით მოხუციც დაივიწყებს სიბრძნის გაკვეთილს,
დაუბრუნდება სიცოცხლეს ისევ
და მკაცრ ბრძოლაში გადაეშვება.

ღიახ, მეფის ძვე, მაშინ ამ ჩემს ქალარა თავსაც
ნახავ, შენს გვერდით გრიგალს როგორ შეეგებება
და იქნებ სისხლიც დაგაქციო შენის მიხეზით.

ელპენორი

მაგას რას ამბობ? არ ინანებთ მეფობას ჩემსას.
თქვენთან ვიქნები, სადაც უფრო გაგიჭირდებათ.
ეს უნდა გჭამდეთ, უნდა მენდოს ყველა თქვენგანი.

პოლიმეტი

შენდამი ნდობა შთაგვაგონეს ღმერთებმა უკვე
და მისი დაცვა ჩვენთვის არის ადვილიც, ძნელიც.

ელპენორი

ჩემდამი ნდობას მე არც ერთ კაცს არ დაუქარგავ,
ვინც ყოჩალია, ჩემთან ახლოს იქნება მუდამ.

პოლიმეტი

შენ არ იქნები მარტოოდენ ბედნიერთ მეფე.
უბედურებას, მწუხარებას, სულიერ ტანჯვას,
მკვეთრად აღბეჭდილს, შენიშნავ შენ უამრავ სახეს.
ისინი ქვეყნად ტანჯულნი და უარყოფილნი
არბან, რადგან უკუაგდო სასტიკმა ბედმა,
მაგრამ უჩინრად მიჰყვებიან გაბედულ ვაჟკაცს
და ღვთის ყურამდე აღწევს ხოლმე ვედრება მათი.
უძლურთაც ძალუძთ მოულოდნელად
აღმოუჩინონ დახმარება ამ ქვეყნის ძლიერთ.

ელპენორი

მე მხიარული ყიყინა მესმის,
დაფდაფთა ხმები აღწევს ქალიდან.
გამიშვი, ჩავყვე ციკაბო ბილიკს,
ჩვენსკენ მომავალთ რომ შევეგებო.

შენ კი გამოჰყევ ამ ფართო შარას,
ჩემო მოხუცო; თუ გსურს, აქ დარჩი!

მესამე გამოცვლა

პოლიმეტი

ო, რარიგ ხიბლავს პირფერობა ამ ახალგაზრდას,
მაგრამ ამაში უბრალო ვარ და უანგარო.
ოდესმე, როცა მოგვიხდება შექება შენი
იმ საქმეთათვის, რაც იქნებ არც მოგვწონდეს გულში,
ჰო რარიგ მძიმე ასატანი იქნება ჩვენთვის.
ბედნიერია, ვინც ამ ქვეყნის მეუფეთაგან
შორს იმყოფება,
ვინც შორიდან პატივს სცემს იმათ
და მაღლიერი არის მათი გამგებლობისა!
არ იზიარებს ის მეფეთა იღუმალ ტანჯვას,
ის მხოლოდ მათი სიხარულის მონაწილეა.
ო, ვაგლახ, ვაგლახ!
დღეს მე ორგზის უბედური ვარ!
მშვენიერო ყრმავე, დაგტოვო ცოცხლად
და ის ურჩხული, რომელს შენი დაფლეთა ძალუძს,
კვლავ ჩაკეტილი მყავდეს მღვიმეში,
თუ ჩვენს დედოფალს შევატყობინო,
რაც ჩაიდინა მამაშენმა მის წინააღმდეგ?
დამაჯილდოებ ამ ღუმილისთვის
და დააფასებ ჩემს ერთგულებას?
რას შეიძლება მოეწლოდენ მოხუცი შენგან?
ზედმეტი ტვირთი ვიქნები შენთვის
და, თუ გზად გავლით ხელს ჩამომართმევ,
დიდ მოწყალებად ჩამითვლი ამას.
თანამზრახველთა ნიაღვარი შორს გაგიტაცებს,
ჩვენ კი დაგვთრგუნავს მძიმე კვერთხი მამაშენისა.
არა! თუ მინდა მზის სინათლეს ელცქირო კიდევ,
თქვენს შორის უნდა ჩაყოვადო უთანხმოება.
და როცა შფოთი, გასაჭირი, სასოწარკვეთა
შეგიბყრობთ, მაშინ დამაფასებთ და, როგორც უწინ,

იმ წყეულ დროში, აღმოვჩნდები საჭირო თქვენთვის.
სწორედ ამგვარად ჩამოხსნიან ძველ ხმალს კედლიდან
საშიშ წუთებში და პირიდან ჟანგს გადასწმენდენ.
მაშ წამოდექით საფლავებიდან
თქვენ, აჩრდილებო საიდუმლო, შავბნელ საქმეთა,
გამოამჟღავნეთ საზიზლარი დანაშაული
და გადაფარეთ მქისე წყვილიადით
სამეფო ტახტი, საფლავებზე აშენებული,
რომ ყველას გული საშინელებამ
შეაძრწუნოს და ააცახცახოს,
როგორც მიწაზე დაცემულმა მეხის გრიალმა.
დაე შესცვალოს სიხარული სასოწარკვეთამ,
ყველას იმედი გაუქარწყლდეს,
გაუნიავდეს.